DEMOKRAATIT

EM 2026/260-428
22/10-2026
Bo Martinsen

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde en redegørelse om, hvordan ældres retssikkerhed, pleje og værdighed kan styrkes. I redegørelsen skal der indgå en vurdering af de økonomiske og administrative konsekvenser ved de konkrete forslag til forbedringer. Redegørelsen skal omdeles til Inatsisartut inden FM 2027.
(Medlem af Inatsisartut Margrethe Thårup Andersen, Demokraatit)

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges senest til FM 2028 at gennemføre en analyse af pensionsalderen i Grønland og på den baggrund fremlægge forslag til en grønlandsk model for fastsættelse og fremtidig regulering af pensionsalderen.
(Medlem af Inatsisartut Isak Johannessen, Naleraq)

(1. behandling)

Demokraatit takker Margrethe Thårup Andersen, Demokraatit, og Isak Johannessen, Naleraq, for deres forslag.

Det skal være trygt at blive gammel i vores land. Vores ældre skal mødes med respekt og have den hjælp og pleje, de har behov for. Samtidig skal vi sikre et pensionssystem, der er forståeligt for borgerne og økonomisk holdbart for kommende generationer.

Med punkt 260 sætter Margrethe Thårup Andersen fokus på ældres retssikkerhed, pleje og værdighed. Det er en vigtig sag. Ældre og deres pårørende skal kunne stole på, at hjælpen fungerer, og at det er tydeligt, hvilke rettigheder de har. Ingen skal opleve at blive svigtet, fordi ansvaret er uklart, eller reglerne er vanskelige at finde rundt i.

Naalakkersuisut oplyser, at disse hensyn allerede indgår i arbejdet med en ældrelov, som forventes fremlagt til FM 2027. Derfor finder vi det fornuftigt at samle arbejdet i den kommende lov frem for at udarbejde en særskilt redegørelse, som i vid udstrækning vil overlappe med lovarbejdet.

For os er det afgørende, at forslagets intention bliver fulgt op med konkrete forbedringer. Loven skal tage udgangspunkt i den enkelte ældres behov og kunne fungere i hverdagen. Derfor er inddragelsen af kommunerne, Ældretalsmanden og de ældre selv vigtig. De økonomiske og administrative konsekvenser skal samtidig være belyst, så der er sammenhæng mellem rettighederne og mulighederne for at sikre dem i praksis.

Med punkt 428 rejses spørgsmålet om, hvilket grundlag pensionsalderen i Grønland skal fastsættes på. Vi er enige i, at det kræver en grundig analyse af vores egne forhold. Både levevilkår, helbred, belastninger gennem arbejdslivet og samfundets økonomi er relevante hensyn.

Naalakkersuisut oplyser, at en analyse af pensionsalderen i vidt omfang allerede er omfattet af pensionsreformens ekspertgruppearbejde. Vi støtter derfor, at analysen indgår i den samlede pensionsreform, og at Inatsisartut på den baggrund får forelagt forslag til en grønlandsk model.

Vi tager dermed ikke på forhånd stilling til, om pensionsalderen skal ændres. Vi ønsker et solidt beslutningsgrundlag, hvor konsekvenserne for både borgerne og samfundsøkonomien fremgår klart.

Med disse bemærkninger støtter Demokraatit Naalakkersuisuts ændringsforslag til både punkt 260 og punkt 428 og indstiller forslagene med ændringsforslagene til behandling i det relevante udvalg.